RHAN 2 – ERTHYGLAU'R CYFANSODDIAD

Erthygl 12 - Gwneud Penderfyniadau

12.1 Cyfrifoldeb dros wneud penderfyniadau

Bydd yr Awdurdod yn paratoi ac yn diweddaru Cynllun Dirprwyo sy'n cofnodi pa ran o'r Awdurdod neu ba unigolyn sy'n gyfrifol am benderfyniadau penodol neu benderfyniadau'n ymwneud â meysydd neu swyddogaethau penodol. Nodir hyn yn Rhan 3 y Cyfansoddiad hwn.

12.2 Egwyddorion gwneud penderfyniadau

Caiff holl benderfyniadau'r Awdurdod eu gwneud yn unol â'r egwyddorion canlynol:

(a) ar sail teilyngdod a budd y cyhoedd;
(b) drwy ymgynghori'n briodol ac ar ôl cael cyngor proffesiynol gan gyflogeion;
(c) drwy roi sylw dyledus i'r angen i hyrwyddo cyfle cyfartal, cynaliadwyedd, risg a hawliau dynol ac ati;
(d) yn unol â mynediad priodol at wybodaeth; a chan
(e) esbonio'r rhesymau dros y penderfyniad, cofnodi unrhyw fudd personol datganedig, unrhyw hawl i siarad a roddwyd gan Bwyllgor Safonau a Moeseg yr Awdurdod a manylion unrhyw ymgynghori perthnasol.

12.3 Mathau ar benderfyniad

(a) **Penderfyniadau a neilltuwyd i'r Cyngor**
Caiff penderfyniadau'n ymwneud â'r swyddogaethau a restrir yn Erthygl 4.1 eu gwneud gan y Cyngor ac ni chânt eu dirprwyo.

(b) **Penderfyniadau a wneir gan y Cyngor**
Yn amodol ar Erthygl 12.4, bydd y cyfarfod Cyngor yn dilyn Rheolau Gweithdrefn Cyfarfodydd y Cyngor wrth ystyried unrhyw fater.

(c) **Penderfyniadau a wneir gan y Cabinet**
Yn amodol ar Erthygl 12.4, bydd y Cabinet yn dilyn Rheolau Gweithdrefnau'r Cabinet wrth ystyried unrhyw fater.

(d) **Penderfyniadau a wneir gan Bwyllgorau Craffu ac unrhyw is-bwyllgorau'r Pwyllgorau Craffu**
Bydd Pwyllgorau Craffu a'u his-bwyllgorau yn dilyn Rheolau Gweithdrefnau Cyfarfodydd Pwyllgor a Rheolau Gweithdrefnau Craffu wrth ystyried unrhyw fater.

(e) **Penderfyniadau a wneir gan bwyllgorau ac is-bwyllgorau eraill a sefydlwyd gan y Cyngor**

Yn amodol ar Erthygl 12.4, bydd pwyllgorau ac is-bwyllgorau yn dilyn y Rheolau Gweithdrefnau Cyfarfodydd Pwyllgor fel ag sy'n berthnasol iddynt.

(f) **Penderfyniadau a wneir gan Swyddogion**
Bydd swyddogion yn gwneud penderfyniadau yn unol â Rhan 2, Adran 4 y Cyfansoddiad hwn.

12.4 **Penderfyniadau a wneir gan gyrff y Cyngor yn gweithredu fel tribiwnlysoedd**

Bydd y Cyngor, ei bwyllgorau, Cynghorydd neu gyflogai sy'n gweithredu fel tribiwnlys neu mewn dull lled-farnwrol neu yn penderfynu/ystyried (ac eithrio at ddibenion cynghori) hawliau sifil ac ymrwymiadau neu gyfrifoldeb troseddol unrhyw berson, yn dilyn gweithdrefn briodol sy'n cyd-fynd â gofynion cyfiawnder naturiol a'r hawliau sydd wedi'u cynnwys yn y Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol.